Årsredovisning

2020

Norrlandsoperan

Konsertsalen
Entré 2
Stora scenen
Entré 4
Toaletter

Innehåll

VD har ordet	4
Opera	6
Musik	9
Dans	11
Konst	15
Publiken	16
Organisation	17
Förvaltningsberättelse	19
Resultaträkning	26
Balansräkning	27
Kassaflödesanalys	29
Noter	30
Fakta	38

VD har ordet

2020 har varit ett år som präglats av den pågående pandemin – det har varit ett omskakande och tungt år för hela samhället och för de människor som under året mist nära och kära i sviterna av pandemin. För många branscher har det varit ett väldigt svårt år, inte minst för kulturlivet som verkligen drabbats pga de restriktioner som varit gällande under stora delar av året.

För Norrlandsoperan har pandemin inneburit stora utmaningar för en organisation som vanligtvis arbetar med långa planeringshorisonter. Att hela tiden växla mellan att ställa in produktioner, ställa om eller flytta fram verksamhet och arbeta med kort framförhållning har varit en utmaning för medarbetarna som de hanterat på ett fantastiskt sätt.

Norrlandsoperan och dess personal har under 2020 på ett imponerande sätt antagit utmaningen att trots pandemin försöka ställa om så mycket av verksamheten som möjligt utifrån rådande omständigheter för att kunna erbjuda publiken både opera, musik och dans av hög internationell kvalitet. Jag kan som verkställande direktör vara stolt över att vi under en pågående pandemi bl. a har kunnat genomföra fantastiska konserter med Norrlandsoperans Symfoniorkester, operaproduktionen *Kärlek & Politik*, dansproduktioner av internationell kaliber som det

härliga dansprojektet *Up North* som riktar sig till en ung publik och en rad utställningar av samtidskonst i Vita Kuben.

Norrlandsoperan valde både under våren och i november att ta samhällsansvar och ställa upp för våra medmänniskor och se till att bidra med att minska risken för smittspridning i samhället. För Norrlandsoperan innebar att ställa upp att ställa in vår publika verksamhet och våra turnéer med hänseende till att smittspridningen eskalerat i hela landet. Det här var naturligtvis smärtsamt men det enda rätta att göra i en allvarlig situation.

Jag och mina kära kolleger på Norrlandsoperan ser med tillförsikt fram emot 2021 då vi förhoppningsvis kan lämna pandemin bakom oss, välkomna publiken tillbaka och fortsätta utveckla Norrlandsoperan till att bli ett scenkonsthus med stark nationell och internationell lyskraft och med en förstärkt lokal och regional förankring.

Erik Mikael Karlsson,

Verkställande direktör

Opera

Operaverksamheten vid Norrlandsoperan har sedan mars präglats av den pågående pandemin och stora delar av verksamheten har antingen tvingats ställa in, flyttas fram, bytas ut eller anpassas utifrån rådande omständigheter.

Operaproduktionen av Mozarts *Don Giovanni* i regi av Tobias Theorell kunde ha premiär den 13 mars men resterande föreställningar och den planerade turnén fick ställas in pga pandemin. Föreställningen är planerad att återkomma under våren 2021 i Umeå med en planerad publik premiär 11 mars förutsatt att det pandemiska läget tillåter det. Under hösten 2020 har operaavdelningen bl a arbetat med förberedelserna för en digital produktion av *Don Giovanni* som är tänkt att genomföras under våren 2021 och erbjudas Norrlandsoperans digitala salong samt den internationella digitala plattformen OperaVision. Operaavdelningen har också under framförallt hösten 2020 börjat arbetet med att ta fram ett nytt koncept för att kunna turnera digitalt med operaföreställningar i regionen

Efter att beslutet att flytta fram *Don Giovanni* fattats började operaavdelningen arbeta med planering för en ny operaproduktion: den komiska mini-operan *Versus* (regissör Helena Röhr) som bygger på kammaroperan *Kvinnogräl* av tonsättaren Lars Johan Werle. Repetitionerna startade i november 2020 och verket får sin premiär i början av 2021 i form av en digital produktion med förhoppningar om att kunna visa produktionen på turné i regionen under senare delen av våren 2021.

Produktionen av Giuseppe Verdis *Macbeth* under regissör Dan Turdéns ledning coronaanpassades utifrån de riktlinjer och riskanalyser som Norrlandsoperan kontinuerligt gjort för alla produktioner och publika evenemang alltsedan pandemins utbrott. Detta för att säkerställa minimerad smittorisk för all inblandad personal och publik men med bibehållen konstnärlig kvalitet. Repetitionerna av *Macbeth* kom långt utan att göra avkall på den konstnärliga nivån men till slut blev situationen allt för svårhanterad i och med att en solist och några korister i produktionen blev smittade av covid-19. För att säkerställa att inte fler blev smittade och för att trygga en säker arbetsmiljö för personalen på Norrlandsoperan samt säkerställa att en konstnärlig hög kvalitet bibehölls tog Norrlandsoperans verkställande direktör i början av september beslutet att skjuta på premiären av *Macbeth* till hösten 2021.

Efter att beslutet tagits att flytta fram premiären av Verdis *Macbeth* ställde operavdelningen tillsammans med det konstnärliga teamet för *Macbeth* snabbt om för att kunna erbjuda publiken en annan operaproduktion genom att använda befintliga resurser och resterande repetitionsperiod. En förutsättning för den nya produktionen var att den skulle fungera att genomföra på ett smittsäkert sätt både för publik och personal. Resultatet blev operaproduktionen *Kärlek & Politik* (regi av Dan Turdén) som bygger på delar ur Giuseppe Verdis operor *Giovanna D'Arco*, *I Masnadieri*, *Luisa Miller* och *Don Carlos*. Föreställningen spelades på Stora scenen inför publik sex gånger med den då rådande publikbegränsningen om maximalt 50 personer. Produktionen av *Kärlek & Politik* filmades i slutet av spelperioden och kommer att visas digitalt på NO Play samt på den internationella plattformen OperaVision i slutet av februari 2021 där den blir den första operaproduktionen som gjorts på Norrlandsoperan som digitalt når en internationell publik.

Norrlandsoperans barnkör kunde genomföra coronaanpassade repetitioner större delen av året men Norrlandsoperan operakör fick ställa in verksamheten redan i slutet av augusti. Vidare har föreställningarna av Toner i vårvinter och *Opera singalong* tvingats ställa in.

Under våren väckte operasångaren Joa Helgessons (titelrollssångaren i Mozarts Don Giovanni) återkommande "balkongsång" på en

av balkongerna ut mot Operaplan mycket medial uppmärksamhet.

Delar av Don Giovanni-ensemblen medverkade på en rad av de kammarmusikkonserter som under våren gick under titeln NO-sessions.

Under 2020 spelade Norrlandsoperan sju operaföreställningar som sågs av totalt 695 besökare. Operaavdelningens totalt 66 kringarrangemang/aktiviteter under året nådde 1 044 deltagare.

Samarbeten & samverkan

En rad av de planerade samarbeten som skulle skett under våren 2020 fick pga. pandemin ställas in, bl. a med Västerbottensteaterns samt Norrlandsoperans deltagande vid *Kultur på Campus* vid Umeå universitet.

Under speláret har Norrlandsoperan haft flera gästande konstnärer från Europa engagerade i produktionerna av *Don Giovanni* och *Macbeth* samt *Kärlek & Politik* – den australiske dirigenten Benjamin Bayl, finske dirigenten Ville Matvejeff, österrikiske scenografen Herbert Murauer, tyska kostymdesignern Ingeborg Bernerth samt norska designern Kari Gravklev. Utöver detta var en stor del av sångarensemblen i *Macbeth* (och då även *Kärlek & Politik*) internationell: norska sopranen Hege Gustava Tjønn, isländske basen Hrolfur Saemundsson, koreanske tenoren Jihan Shin och finske basen Tapani Plathan.

En viktig pusselbit i operaavdelningens verksamhet är vår operakör bestående av lokala amatörer och fritidssångare. Kören leds av kormästaren Anders Lundström. Under året har de framfört *Beethovens Symfoni nr 9* och medverkade i repetitionerna av *Macbeth*. Kören medverkade även i inspelning av köravsnitt till *Don Giovanni* och till *Kärlek & Politik*.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för operaavdelningen. Aktiviteter som riktar sig till målgruppen är antingen föreställningsanknutna eller av mer allmän karaktär knutet till konstformen.

Fr o m mars 2020 fick pedagogisk verksamhet som byggde på fysiska besök som t ex Norrlandsoperans årliga operaskola, riktad mot högstadiet/gymnasiet och *Sing-along opera*, för yngre barn tyvärr ställas in. Innan dess hann dock en rad pedagogiska insatser genomföras, bl.a. med olika skolor i Umeå, Vännäs och Örnsköldsvik där elever fick besöka ett av genrepen till *Don Giovanni* och sedan jobbade vidare utifrån olika tematiska ingångar i sina klasser.

Norrlandsoperans barnkör består just nu av 25 barn i åldrarna 9–18 år. Tyvärr har nya barn inte kunnat ansluta under året pga att pandemin begränsar numerären i våra repetitionslokaler. Innan pandemin bröt ut medverkade barnkören i Emmy Lindströms verk *Barn av ros och förgätmigej* tillsammans med Norrlandsoperans Symfoniorkester, en konsert som även sändes i Sveriges Radio P2. Den planerade årliga *julkonserten* tillsammans med Norrlandsoperans Symfoniorkester ställdes även den in. Totalt kunde barnkören genomföra 26 ordinarie repetitioner under hela året.

Operaavdelningen vill bidra till branschutveckling genom bl a att erbjuda praktikplatser i aktuella produktioner. Under produktionen av *Don Giovanni* innehade dirigenten Gunvald Ottesen från Kungliga Musikhögskolan i Stockholm en praktikplats på Norrlandsoperan.

Operaavdelningen satsar vidare på publikarbete med fokus på vuxna. I samband med *Don Giovanni* arrangerades en välbesökt sopplunch i Bistro Elektra under temat *Behövs Don Juan i dag?*. Dåvarande operachef Malin Gjörup ledde ett samtal med professor Ebba Witt Brattström och regissör Tobias Theorell. Tobias Theorell gästade tillsammans med sångaren Joa Helgesson det populära programmet *Nordengren & Epstein* i Sveriges Radio P1 under våren. Ett nytt grepp för året var en *operaafterwork* med quiz, även den i Bistro Elektra.

I samarbete med Norrlandsoperans vänner bjöds publiken på ett panelsamtal med delar ur Don Giovanni-ensemblen. Publiken gavs också möjligheten att besöka en öppen repetition av produktionen. Även *Kärlek & Politik* introducerades för publiken i samarbete med vänföreningen.

Som ett led i Norrlandsoperan arbete för ökad tillgänglighet framförs alla operaproduktioner på Stora scenen med svenska övertexter för att underlätta förståelsen. Vidare initierades under hösten 2020 ett stort arbete för att digitalisera operautbudet för distribution via Norrlandsoperans digitala salong NO play. Först ut i detta arbete under hösten var planering och arbetet med att filma *Kärlek & Politik* som i slutet av februari 2021 kommer får sin digitala premiär för den svenska publiken och även kommer få internationell premiär på OperaVision. Tf operachef Dan Turdén ingår i Norrlandsoperans arbetsgrupp för digitalisering tillsammans med verkställande direktör Erik Mikael Karlsson, danschef Birigit Berndt och musik- och orkesterchef Anne-Charlotte Lundell. Detta digitala utvecklingsarbete och tillgängliggörande av verksamheten öppnar upp för en större räckvidd för våra produktioner och en betydligt ökad potential att nå en större publik både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

2020 inleddes ett förstärkt samarbete med Musikalakademien vid Strömbäcks folkhögskola genom bland annat auskultation.

Norrlands nätverk för musikteater & dans

Den planerade operaturnén av *Don Giovanni* i NMD-området våren 2020 med sammanlagt sex planerade föreställningar tvingades ställas in pga. pandemin. Av samma anledning var det inte heller möjligt att ta emot några publikbussar. Även Piteå Kammaropera ställde in sitt planerade gästspel av *Kärleksmaskinen* pga. pandemin.

Musik

Musikavdelningen vid Norrlandsoperan arbetar för att producera och tillgängliggöra musikaliska upplevelser av högsta kvalitet i Umeå och Västerbotten. Avdelningen består av Norrlandsoperans Symfoniorkester, en orkesteradministration samt producenter med inriktning på det regionala musikuppdraget. Symfoniorkestern är Norrlandsoperans största heltidsanställda personalgrupp med 47 heltidsanställda musiker. Genom symfoniorkesterns verksamhet förvaltas och förnyas en konstyttring som är en vital och självklar del av den västerländska musiktraditionen. Symfoniorkestern möjliggör även fullstora opera- och dansproduktioner vid Norrlandsoperan. Musikerna i orkestern turnerar och ger även konserter i mindre kammarmusikaliska konstellationer.

Vidare producerar och organiserar musikavdelningen samarbeten med frilansande artister och musiker inom olika genrer och åldersgrupper. Musikavdelningen samarbetar regelbundet med en rad olika aktörer lokalt, regionalt och nationellt och arbetar aktivt för att stärka kulturlivet i samhället i alla former och på alla nivåer. Verksamhet riktad till barn och ungdomar är prioriterat där eget skapande och delaktighet är särskilt viktigt.

2020 har förstås varit väldigt annorlunda på grund av pandemin och utmaningarna att bedriva framförallt orkester- och turnéverksamhet har varit stora. Pandemin har påverkat musikavdelningens verksamhet betydligt, vilket inneburit att omfattande omställningar vid under stora delar året behövt göras med kort framförhållning.

I och med pandemin och framförallt med hänseende till krav på social distansering blev det under stora delar av 2020 omöjligt att fortsätta orkesterverksamheten i ursprungligt planerad form. Istället har ett förändringsarbete varit nödvändigt i steg under året för att skapa ny verksamhet. Det kan i stora drag för orkesterdelen beskrivas som kammarmusik i mindre ensembleformat. För frilansproduktioner har konsekvensen blivit inställd eller flyttad produktion. För både orkester- och frilansverksamheten har det inneburit en hantering genom att ställa in, ställa om eller flytta fram med anledning av att tidsperspektiv för pandemin varit och är okänt.

Musikavdelningen har under året genomfört 147 konserter/föreställningar med 1153 besökare. Av dessa var 55 riktade till barn och unga där vi nått 3 227 besökare.

Norrlandsoperans Symfoniorkester framträder normalt i Norrlandsoperans konsertsal och gästspelar såväl i Västerbotten som i Norrland och nationellt. Under 2020 har antalet orkesterkonserter minskat betydligt på grund av pandemin och endast ett gästspel har kunnat genomföras i Sundsvall. Symfoniorkestern har istället under året erbjudit väldigt uppskattade kammarmusikaliska konserter under rubriken NO sessions i olika lokaler som konsertsalar och utomhus på olika platser.

2020 har trots pandemin innehållit en rad musikaliska höjdpunkter. Året inleddes med den bejublade konserten *The Original Band – Music of ABBA & Mamma Mia*. En annan höjdpunkt i början av året var konserten med *Beethovens Symfoni nr 9* där deltagande körer var Operakören, Umeå Studentkör och Norrlandsoperans barnkör. Programmet kombinerades med Norrlandsoperans beställningsverk *Barn av ros och förgätmigej* av tonsättaren Emmy Lindström. Med anledning av att barnkonventionen blev lag 2020 beställdes verket till Norrlandsoperan för orkester, sopran, tenor och barnkör. Familjeföreställningen *Ludde B* var en uppskattad familjeföreställning i februari på temat Ludwig van Beethoven med skådespelerskan Ayla Kabaca.

Staketorkestern (sångerskan Anna Jakobsson och en brasskvartett från Norrlandsoperans Symfoniorkester) spelade utomhus under vår och höst för framförallt förskolebarn. Besöken var en överraskning för barnen – det blev stor succé. En positiv bieffekt var att förbipasserande och de boende i området stannade upp eller kom ut på balkongen och lyssnade på avstånd. 16 föreställningar genomfördes där vi nådde ca 1 000 barn.

Samiska sångerskan Sara Ajnnak gjorde med sitt band i början av hösten 2020 en turné i Västerbotten med bland annat en fin konsert vid Dialogmötet inom Årets kulturkommun i Storuman och den uppskattade föreställningen *Historien om Hillevi* om spelmannen Hillevi Öberg gick på turné i regionen.

Remembering Charlie Parker blev en finstämd, svängig konsert på Norrlandsoperan som inledning till *Umeå Jazzfestival* med musikerna Jonas Knutsson och Amanda Sedgewick i spetsen och med stråkar från Norrlandsoperans Symfoniorkester.

Under 2020 har också uppskattade folkmusikproduktioner genomförts med bland annat *Tangarte, Wao* och *JP Nyströms*.

Den sista orkesterproduktionen som genomfördes 2020 blev *Jonasson och Jupiter* med klarinettisten Emil Jonasson, dirigenten Patrik Ringborg och Mozarts musik i fokus.

Under 2020 samarbetade Norrlandsoperans Symfoniorkester med operaavdelningen i tre större operaproduktioner: Mozarts *Don Giovanni*, Verdis *Macbeth* (repeterades men flyttades fram till hösten 2021 pga pandemin) samt operaproduktionen *Kärlek & Politik* (som ersatte Verdis *Macbeth*).

Därutöver har Norrlandsoperans egen operasångerska Susanna Levonen medverkat i konsertprogram i orkesterproduktionen Prag, samt kammarensembleprojekt. Norrlandsoperans egen pianist Jonas Olsson (anställd som repetitör vid operaavdelningen) har varit delaktig i de kammarmusikprogram som genomförts under 2020 som ersatt ordinarie orkesterverksamhet där kammarkonserter med mindre besättningar samt inspelningar för digitala plattformar blivit resultatet av verksamhetsanpassningen.

Regional utveckling, samarbeten & samverkan

Det regionala musikuppdraget har en stor logistisk utmaning med ett område av Region Västerbottens storlek för att hitta fungerande samarbetsstrukturer. Ett arbete har under 2020 påbörjats för att hitta nya sätt att nå ut genom en fyr-indelning av länet. Genom att belysa och systematiskt gå igenom regionen och kommunerna samt inventera lokaler, arrangörer och möjliga samverkansparter kan vi framgent utveckla och utöka närvaron i regionen för både orkester och frilansverksamheten, samt arbeta mer resurseffektivt.

Musik i Norr verkar på ett framgångsrikt sätt för att sprida kvalitativa musikupplevelser av Norrlands musikinstitutioner på ett kostnadseffektivt och välorganiserat sätt. Genom Musik i Norr-samarbetet får publiken möjlighet att ta del av närliggande orkestrar och ensembler, Norrlandsoperans Symfoniorkester, Norrbotten NEO, Norrbotten Big Band, Nordiska Kammarorkestern och residensverksamheten i Jämtland. Under 2020 har pandemin begränsat denna samverkan betydligt och endast tre utbyten har kunnat genomföras för vår del. Norrlandsoperans Symfoniorkester gjorde ett bejublat gästspel i Sundsvall i februari för en fullsatt salong och Nordiska Kammarorkestern gjorde ett uppskattat gästspel på Norrlandsoperan i oktober, om än med den publikrestriktion som rådde då. Trio Törn, artistresidens från Jämtlands län, gjorde även en lyckad turné i Västerbotten.

MOTILI är ett annat viktigt nätverk av lokala arrangörer i Västerbottens inland som sprider produktioner av fria musikaktörer. Genom MOTILI-slingan når Norrlandsoperan på ett beprövat sätt en bred publik i kommunerna i Västerbottens inland.

Arbetet med Årets Kulturkommun i Storuman 2019/2020 och Robertsfors 2020/2021 utvecklas framgångsrikt. Dessa samarbeten har om än i en mer begränsad omfattning under 2020 med anledning av pandemin och många inställda aktiviteter ändå resulterat i föreställningar, pedagogiska insatser, workshops och arrangörsutbildningar, med starkt fokus på den prioriterade målgruppen barn och unga.

Prioriterade målgrupper, publikarbete & pedagogiska satsningar

Under våren, innan pandemin svepte in över landet gavs konsertintroduktioner i Norrlandsoperans konsertsal en halvtimme innan orkesterkonserternas start. Under pandemin har introduktionen istället gjorts i samband med konsertstarten i en kortare form.

Umeå Impro är samlingsnamnet för pedagogiska aktiviteter i samband med *Umeå Jazzfestival*. Umeå Youth Jazz Orchestra bestående av elever från Umeå Kulturskola, Backens musikklasser och Midgårdsskolan (35 st elever) som under ett par dagar under hösten 2020 repeterade tillsammans

med två jazzmusiker, i år Jonas Knutsson och Liliana Zavala och avslutade med en konsert. Parallellt genomfördes tre seminarier i workshopform vid Midgårdsskolans estetlinje (50 st elever deltog).

Brass-chat med Norrlandsoperans Brassensemble - en digital livestream med orkesterns brassmusiker för målgruppen åk 6 i form av en ”pedagogisk konsert”, där lite olika musikstilar samt de olika instrumenten presenterades. Direkt efter (och vid ytterligare ett tillfälle) fick eleverna via chat ställa frågor till musikerna som satt och svarade direkt. Fyra klasser deltog med ca 90 elever.

Norrlandsoperans Symfoniorkester arrangerar en gång per år tillsammans med länets kulturskolor *Samspelsdagarna*, där barn och unga från länets samtliga musik- och kulturskolor spelar tillsammans med musikerna i symfoniorkestern under två dagar. Dessa ställdes in i mars och flyttades till nytt datum under hösten. Även detta tillfälle var tyvärr omöjligt att genomföra.

Ett samarbete med Musikhögskolorna i Stockholm och Piteå är också årligen planerade att genomföras med möjlighet för dirigentstuderande att arbeta med en professionell orkester samt kompositionsstuderande att instudera sina verk. I och med pandemin har detta inte gått att genomföra under 2020.

Dans

Den samtida dansen är en konstform som kontinuerligt arbetar med nytänkande och nyskapande verk, ofta i genreöverskridande projekt. Norrlandsoperans dansverksamhet har i uppdrag att presentera dans och performance på högsta konstnärliga nivå i såväl Umeå och Västerbotten som på den internationella scenkonstarenan. Alla projektidéer och produktioner granskas utifrån tillgänglighet, jämlikhet och hållbarhet ofta i samråd med flera samarbetspartners nationellt och internationellt. Programutbudet och andra aktiviteter tar tillvara på den kulturella mångfalden i regionen och danskunskapande insatser är en naturlig del av publikarbetet.

Under 2020 har den pågående pandemin inneburit att många föreställningar, residens och samarbeten fått ställas in eller flyttas fram men dansavdelningen lyckades tidigt under våren ställa om delar av verksamheten för att trots pandemin ändå erbjuda kvalitativ danskonst till publiken.

Norrlandsoperans dansverksamhet bedrivs av dansavdelningen med huvudfokus på ny- och samproduktion samt gästspel medans Dans i Västerbotten som konsulentverksamhet främst har fokus på främjandeuppdrag för barn och unga, utövare och arrangörer. I Storuman och Robertfors (Årets kulturkommun) satsade både Dans i Västerbotten och dansavdelningen extra på barn- och ungdomsaktiviteter.

Norrlandsoperans dansverksamhet inkl. Dans i Västerbotten har under 2020 presenterat 160 föreställningar med 9 709 besökare (varav 1 446 besökare på Norrlandsoperan och 3 693 i Västerbotten totalt). 1 831 besökare deltog i pedagogiska och andra aktiviteter främst i Västerbotten. Utöver det gavs människor i Sverige, Europa och andra länder i världen möjlighet att ta del av dansupplevelser som Norrlandsoperan varit delaktig i som samproducent eller samarbetspartner. Samproduktionerna nådde 3 287 besökare på internationella turnéer.

För att säkerställa ett brett programutbud med såväl underhållande, lättillgängliga och utmanande, smalare format samarbetar dansavdelningen med både svenska och internationella dans- och performancekonstnärer, ofta under flera år.

Norrlandsoperan presenterade under 2020 gästspel, egna och samproducerade verk samt samarbeten och/eller danskunskapande insatser. Stor vikt lades på ökad tillgänglighet och större mångfald i programutbudet och bland publiken, tex genom produktioner som lyfter kulturell mångfald (produktionen *Hungry Sharks*), tematik kring Metoo (produktionen *Nasty*) eller för ökad tillgänglighet genom avgiftsfria utomhusföreställningar och livestreaming (produktionen *Origami*) i Umeå och länet. Mia Habibs *How to die* som fick sin urpremiär i början av mars 2020 är ett exempel på ett flerårigt samarbete med koreograf och dansare från olika länder i

Europa, forskare från Universiteten i Oslo och Umeå och i Umeå även med studenter vid Arkitekthögskolan, Polisen, Vän i Umeå m fl. Ett så kallat communityprojekt inriktat på att utforska temat klimatkris och hur vi tillsammans bygger en ny värld i en tid av det oförutsägbara.

Samproduktioner, residens & strategi under pandemin

Under våren ställde dansverksamheten vid Norrlandsoperan snabbt om för att kunna erbjuda publiken kvalitativ danskonst trots den pågående pandemin. Från och med april producerades flera nya digitala format samt det anpassade dansprojektet *Vi dansar för dig* som turnerande i Umeå och Västerbotten där lokala dansare framträdde utomhus för såväl privatpersoner som utomhus vid äldre- och seniorboenden.

Samproduktioner och residens är viktiga delar av dansavdelningens verksamhet och blev av ännu större vikt när pandemin inträffade. Norrlandsoperans dansavdelning satsade förstärkt på projektidéer och samproduktioner med fokus på nya sätt att kommunicera med publiken och på hållbara produktionsstrategier. Svenska Institutet tilldelade dessa insatser extra medel för hållbarhetsprojektet *Re-Think Accessibility and Mobility* som påbörjades i december och fortsätter 2021.

Norrlandsoperan stödjer svenska och internationella danskonstnärer med antingen finansiering eller med tillgång till scen, repetitionstid, scenteknik, scentekniker, producent, marknadsavdelning mm. Det här bidrar på ett avgörande sätt till danskonstens utveckling i stort både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Produktioner som samproducerades och erhöll stöd av Norrlandsoperan 2016–2019 spelas fortfarande runt om i Sverige och internationellt.

Samarbeten & samverkan

Norrlandsoperans dansavdelning arbetar i nära samverkan med Dans i Västerbotten, vilket gör att Dans i Västerbottens turnérande barnföreställningar även presenteras i Umeå. Norrlandsoperan samproducerar och stödjer regionala koreografer och danskonstnärer på olika sätt och samarbetar kontinuerligt kring både workshops och kompetenshöjande verksamhet i Västerbottens län vad gäller danskonsten.

Ett viktigt samarbete inom Norrlands nätverk för dans och musik (NMD) är den regelbundna presentationen av danskompaniet Norrdans för en publik i Umeå och regionen. Under hösten 2020 visades produktionen *Our House is on Fire* som baseras på opinionsbildaren och klimataktivisten Greta Thunbergs berömda FN-tal. Vidare åkte Norrdans innan sommaren ut till äldreboenden och privatpersoner i Umeå med omnejd med produktionen *Take away*.

Dansavdelningen samarbetar regelbundet med Umeå Teaterförening och är dessutom en del av Dansnät Sverige, ett turnénätverk för samtida dans som även samproducerar nya verk med Sverigebaserade koreografer och driver frågor kring utveckling av den svenska dansbranschen. Norrlandsoperans dansavdelning samarbetar även med ett flertal internationella partners inom danskonsten vilket bidrar till ett hållbart producerande och en stabil ekonomi.

Dansavdelningen nätverkar med APAP (Association for Performing Arts Professionals), EDN (European Dancehouse Network) och IETM (Independent European Theatre Meeting), ISPA (International Society for Performing Arts), Nordic Next m.fl. Dansavdelningen är vidare partner i nätverket Keðja, ett nordiskt-baltiskt och delvis även europeiskt nätverk för verksamma inom dansområdet.

Under hösten 2020 startade Norrlandsoperan ett community-arbete med ett 3-årigt EU-projekt *Dancing in Your Shoes* som undersöker identitetsfrågor och bidrar till samverkan mellan scenkonstentusiaster från olika generationer och kulturer.

Prioriterade målgrupper & särskilda perspektiv

Barn och unga är en av verksamhetens viktigaste målgrupper, vilket bland annat manifesteras i särskilda satsningar som *Up North* (tidigare *Urban North*) och produktioner som *Mikro Makro* med tillhörande slutresidens och premiär på Norrlandoperan. Stor vikt läggs på stöd till unga utövare och en välförankrad turnéverksamhet riktad mot en ung publik i regionen. I samband med Dans i Västerbottens länsturnéer för barn och unga gavs följande offentliga föreställningar på våra scener under 2020: *Mikro Makro* (4 – 7 år) och *Hela havet stormar* (10 – 12 år). Utöver dessa presenterades föreställningen *Den kosmiska havsträdgårdspassagen*. Norrlandsoperan vill uppmuntra barn och unga till eget deltagande genom ett stort utbud av medskapande aktiviteter och ett omfattande workshopprogram.

Dansavdelningens största satsning med fokus på unga och på deltagare med bred kulturell bakgrund är *Up North*. Här står hiphop-kultur och särskild streeetdans i centrum. *Up North* är ett treårigt regionalt

utvecklingsprojekt med stöd av Kulturrådet och Region Västerbotten. Aktiviteter inom projektet har skett under hela året och på olika platser i Västerbotten. *Up Norths* huvudfokus är att främja unga utövares eget skapande samt att bygga mötesplatser för unga på deras egna villkor. Trots pågående pandemi har *Up North* under 2020 haft möjlighet att erbjuda dansworkshops i länet, arrangörsstipendium, musikaktiviteter och residens. Dessutom arrangerades ett stort så kallat "battle" och i samarbete med Malmöbaserade kulturföreningen Iver anordnades en digital kvalificering. På Norrlandsoperan fick en publik om 50 personer se några av Sveriges bästa battle-dansare tävla, varvat med artister som Imenella, Gonza-Ra och Cajsa Crenshaw. Hela evenemanget livestreamades digitalt och nådde dansintresserade över hela landet.

Publikarbete & pedagogiska satsningar

Norrlandsoperans dansavdelning jobbar aktivt med publikarbete och danskunskapande genom tematiska satsningar och samarbeten med föreningar, fria kulturutövare från olika konstformer och dansintresserade privatpersoner. Som regel ges introduktioner inför varje föreställning för att ge publiken nycklar till förståelse och för att presentera konstnärerna bakom produktionerna. För att fördjupa kontakten med konstnärerna och publiken erbjuds ofta även publiksamtal efter föreställningarna.

Vid vårens säsongsstart bjöds publiken in till ett *Dansmingel* där kommande termins dansprogram presenterades. I januari kopplades dansminglet till Cullbergs urpremiär av verket *The Listeners*. Vid sidan om föreställningarna arbetar Norrlandsoperans gästande koreografer och dansare också i olika workshopsformat, ofta i samarbete med Dans i Västerbotten. Det kan röra sig om danselever från estetlinjer på gymnasiet, *Myllan-workshops* för unga amatördansare, skolelever och barn. I samarbete med ungdomars klimatrörelse *Fridays for Future* arrangerades i samband med Norrdans produktion *Our house is on Fire* en paneldebatt om kulturens roll för en hållbar framtid som kompletterades med klimatsmart middag. Via *Dansbaren* satsas det på social dans – där samarbetas det i Norrlandsoperans foajé med olika lokala aktörer såsom föreningar. I samspel med restaurang Elektra erbjuds gratis uppvisningar, prova-på av olika dansstilar och öppna dansgolv. I februari arrangerades en *Tangohelg*. Formatet tilltalar en ny publik som har intresse av dans på en annan nivå än som publik.

Dans i Västerbotten – uppdrag, placering & samverkan med Norrlandsoperan

Dans i Västerbotten är en regional verksamhet med uppgift att stärka danskonstens utveckling inom länet med fokus på barn och unga. Dans i Västerbotten är en del av konsulentverksamheten i länet, som har sitt uppdrag från Region Västerbotten.

Med sin placering på Norrlandsoperan har Dans i Västerbotten unika förutsättningar. Samverkan möjliggör för Dans i Västerbotten att genomföra projekt som annars skulle vara för kostsamma

för verksamheten och uppdraget. Resurser i form av lokaler, teknik, scener och personell kompetens ökar Dans i Västerbottens chanser att skapa och projektera residens/projekt och föreställningar som kommer Västerbottens invånare tillgodo och tillför regional utveckling. Samarbetet skapar bättre förutsättningar på alla nivåer och gör så att Dans i Västerbotten och Norrlandsoperan tillsammans når en bredare publik i länet samt fler barn och ungdomar.

Dans i Västerbottens grunduppdrag är regionalt och nätverk är en förutsättning för verksamheten. Under 2020 har Dans i Västerbotten samverkat med totalt 54 olika aktörer såsom kommuner, dansskolor, skolor, studieförbund, de regionala kulturkonsulenterna samt andra scener och föreningar. Aktiviteter och kringarrangemang under 2020 var 48 st med ca 570 besökare/deltagare. Dessa inbegrep bl. a workshops, fortbildning och residens i Umeå, Skellefteå och Storuman. Dans i Västerbottens interregionala samarbetsprojekt *Dance artists in Barents* fortlöpte trots covid-19 pandemin och nådde en publik på 768 personer nationellt och internationellt inom Barentsområdet.

Planering och genomförande av föreställningar för barn och unga (3–15 år) under deras skoltid och på sin lokala ort sker i samarbete med lokala arrangörer. 2020 fick 894 barn uppleva dansföreställningar på sin ort. Prioriterad målgrupp under 2020 har varit de fria utövarna i regionen. Genom stipendium, residens & fortbildning har Dans i Västerbotten arbetat för att stötta och bibehålla regionens danskonstnärer.

Konst

Norrlandsoperans verksamhet inom konst och performance genomförs i första hand genom verksamhet i Vita Kuben – Norrlandsoperans offentliga rum för samtidskonst. Målet med Vita Kubens verksamhet är att ge plats för olika konstnärliga uttryck, skapa nya möten, samt väcka frågeställningar kring konstnärliga och andra aktuella frågor. Under 2020 har Vita Kuben arrangerat sex utställningar varav två i digitalt format, konceptet *Drink & Draw* (tillsammans med restaurang Elektra), workshops samt ett antal introduktioner och visningar. Ingen programpunkt förutom *Rum för Performance* behövdes under året ställas in utan det löstes med omflyttningar och digitala insatser.

2020 års besökssiffror slutade på 3042 besökare, varav ca 1850 fysiska besök och 1200 digitala utställningsbesök. I uppdraget för Vita Kuben ingår också att tillsammans med dansavdelningen och Bildmuseet i Umeå arbeta med performancefestivalen *Rum för Performance*. Under 2020 genomfördes research/studieresor samt programläggningsarbete inför 2021 års festival.

Konstnärlig verksamhet & samarbeten

I vårens serie i Vita Kuben möttes arkitektur och konst. Konstnären Heidrun Holzfeind verk *The time is now* följde i två filmer en japansk musikerduo genom deras karriär och vi kunde se hur deras musik följde den politiska utvecklingen i världen. I finländska konstnären Saara Ekströms film *Amplifier* improviserade en musiker och en dansare i Olympiastadion i Helsingfors. Sist bjöds konstnären Frida Hammar in för att visa *Day to Day* - 12 små korta animerade filmer i Norrlandsoperans digitala salong No Play. Konstnären Anneli Furmark gjorde en målning för utsidan av Vita Kuben.

Den spanske konstnären Juan Aizpitartes arkitektoniska installation *Gray Matter* inledde hösten 2020 och de två följande utställningarna i Vita Kuben togs fram av kuratorerna Frida Sandström och Marianna Feher. Det blev en performance med namnet *Solo Show* av den rumänske konstnären Manuel Pelmuş och en utställning av den turkiska konstnären Gülsün Karamustafa. Tematiskt behandlades minnet och nuet som ett montage av olika tider.

I Umeås IASPIS-grupp (International Artists Studio Program in Sweden) sitter representanter från Umeå kommun, Bildmuseet, Museum Anna Nordlander, Konsthögskolan, Verkligheten samt Vita Kuben. 2020 bjöds två konstnärer in från Beijing och Melbourne in till en tre månader lång vistelse. Då de inte kunde komma pga. pandemin flyttades deras vistelse till 2021. I december 2020 hölls dock ett digitalt seminarium där de presenterade sin konstnärliga praktik och seminariet avslutades med en diskussion om pandemins påverkan för konstnärerna.

Publikarbete & pedagogiska satsningar

Under året har en workshop med Midgårdsskolans estet-elever genomförts samt ett studiebesök från SAK ung (Sveriges Allmänna Konstförenings ungdomsgrupp). Under hösten genomfördes även en veckas kurs på Konsthögskolan med Marianna Feher och Manuel Pelmuş.

Drink & Draw är en gemensam satsning tillsammans med Vita Kuben, Elektra och Svenska tecknare. Det öppnar upp för intresserade att under prestigelösa förhållanden mötas i ett gemensamt intresse för teckning. I samband med träffarna bjuds ofta någon in att berätta om sitt skapande.

Publiken

Publiken har hittat till Norrlandsoperans produktioner, och Norrlandsoperan till publiken trots pandemin. Under 2020 besökte 23 303 personer någon av Norrlandsoperans föreställningar, endera live eller digitalt. De begränsningar och restriktioner som pandemin fört med sig tvingade fram nya sätt att möta publiken och flera måste sägas blivit framgångar som gett mersmak. Till exempel utomhusföreställningar för barn, NO sessions i Konsertsalen och den stämningsfulla julkonserten som gjordes helt för vår digitala salong NO play.

Suget efter att få uppleva scenkonst live har varit starkt under hela året. Så snart vi öppnat för publik så har publiken strömmat till, i maj under NO sessions och under höstens dansföreställningar och operan Kärlek & Politik så har efterfrågan på biljetter varit större än tillgången.

Detta bekräftas också av den oberoende undersökning vi låtit göra för fjärde gången. 400 boende i Umeå och Västerbotten har fått svara på frågor om sin relation till Norrlandsoperan. Av rapporten kan konstateras att Norrlandsoperan är ett starkt varumärke som har påverkats lite av covid-19. Det finns en mycket positiv inställning till Norrlandsoperan. Så många som 82% av Umeås innevånare är positiva till Norrlandsoperan. Motsvarande siffra för övriga Västerbotten är 80%. Endast ett fåtal personer är negativa till Norrlandsoperan. Bland de som bor i Umeå och känner till Norrlandsoperan har 68% besökt någon föreställning på Norrlandsoperan.

Det finns också ett stort intresse av att besöka en föreställning på Norrlandsoperan igen. Hela 76% säger att det är troligt att man skulle göra det igen (källa: Magenta Marketing AB).

Besöksmässigt hade Norrlandsoperan en stark inledning på året, enligt prognos skulle fjolårets publikantal för vårsäsongen ha överträffats. Från mars till maj lades alla kommunikationsinsatser på att dels föra dialog med biljettköpare dels med omvärlden. Medias intresse för Norrlandsoperan har varit mycket stort sedan pandemin utbröt. Från maj har kommunikationsavdelningen haft dialog med publik, media och omvärld runt inställda föreställningar, hur pandemin påverkar vår verksamhet och förstås runt de föreställningar som faktiskt genomförts i och utanför huset. Norrlandsoperans perspektiv på hur pandemin drabbar kulturen i allmänhet och en nationell institution har varit viktigt att skildra för såväl lokal som nationell media.

Organisation

Under hösten 2020 inledde verkställande direktör Erik Mikael Karlsson ett arbete med att förändra ledningsorganisationen för att kunna säkerställa att ledningen för Norrlandsoperan ska kunna arbeta mer strategiskt och fokuserat med frågor som rör hela bolagets verksamhet: investeringar, intäktsfrågor, konstnärliga strategier och inriktning, utveckla strategiska samarbeten nationellt och internationellt och se till att Norrlandsoperan fortsätter utvecklas som attraktiv arbetsplats och arbetsgivare. Den nya ledningsorganisationen som börjar arbeta fr o m 1 januari 2021 är indelad i tre grupper:

Operativ stab – sköter bolagets dagliga drift, dialog med ägarna, internkontroll och ledningskoordination. I staben ingår verkställande direktör, HR-chef, ekonomiansvarig & controller samt ledningskoordinator.

Strategisk ledningsgrupp – arbetar med strategiska frågor som avser bolagets hela verksamhet. I den strategiska ledningen ingår verkställande direktör samt alla avdelningschefer och ledningskoordinator.

Konstnärlig ledningsgrupp – arbetar med konstnärliga frågor och konstnärlig inriktning på verksamheten. I den konstnärliga ledningsgruppen ingår verkställande direktör, operachef, danschef, musik- och orkesterchef samt ledningskoordinator.

Norrlandsoperans verkställande direktör har under hösten 2020 inlett ett arbete – som kommer fortsätta under 2021 - med styrelse och ledning kring behovet av en verksamhetsplan, förbättrat verksamhetsuppdrag med tydliga och mätbara mål samt förbättrad och förändrad tertialuppföljningsprocess.

Värdegrundsarbete, jämställdhet, mångfald & tillgänglighet

Under 2020 har värdegrundsarbetet delvis fortgått men inte helt kunnat genomföras enligt plan pga. pandemin. Norrlandsoperan har under året arbetat vidare med jämställdhets-, mångfalds- och tillgänglighetsarbete men även det har påverkats negativt av pandemin.

Jämställdhet

Norrlandsoperan har under 2020 fortsatt arbeta efter de rutiner och system vi har för att öka jämställdheten samt motverka sexuella trakasserier. Vi har en levande dialog med både tillsvidare- och visstidsanställd personal och ser till att de många frilansare som varje år arbetar på Norrlandsoperan tar del av riktlinjer och information. Jämställdhetsfrågan lyfts regelbundet vid olika personalmöten. Norrlandsoperan har i avtal tydliga ställningstaganden och policys för att säkerställa att anställda eller engagerade som bryter mot våra värderingar möts av direkta konsekvenser. Vi har säkerställt och sett över alla strukturer och policydokument för att göra det så enkelt som möjligt att lyfta eventuell misstanke och säkerställa ett direkt och starkt agerande från arbetsgivaren. Ledningen bär i det yttersta ansvaret men alla anställda på Norrlandsoperan bär på ett kollektivt ansvar för att uppmärksamma och agera vid misstanke. Jämställdhetsarbetet är och kommer vara en viktig pågående process inom Norrlandsoperan.

Mångfald

Norrlandsoperan har under 2020 fortsatt integrera arbetet med mångfaldsperspektiv i hela verksamheten samt som vidareutvecklat ledningsgruppsarbete. Det förtydligas även genom nya former för konstnärlig styrning och beslut i processarbete. Med reviderade styrdokument och transparenta utvecklings- och beslutsprocesser sker samverkan och utveckling inom området.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsarbetet tar upp frågor och åtgärder som rör tillgänglighet, mottagande och bemötande av människor med olika behov och bakgrund. Arbetet beaktas i såväl konstnärligt målarbete, processarbete och publikarbete. Arbetet är en pågående process både internt och för publik. Norrlandsoperan arbetar utöver mål och processer, efter våra policys och handlingsplaner inom mångfald, jämställdhet och tillgänglighet. Vidare arbetar Norrlandsoperan även under 2020 efter de riktlinjerna samt handlingsplaner, tillgänglig både för tillsvidare och visstidsanställd personal kring jämlik, icke-diskriminerande och icke-kränkande arbetsplats.

Hållbarhet

Miljöarbetet fortsatte under 2020 och Norrlandsoperan arbetar aktivt med att få en hållbarhet i alla produktioner. Både i hur vi producerar och verkar men också

i samarbeten och att förlänga livslängden på produktioner genom flera spelningar, samarbeten och turnéer. Norrlandsoperan har stort behov av nätverkande och samarbeten vilket innebär ett resande. Norrlandsoperans behov av inresande gäster och samarbetspartners är också stort. Norrlandsoperan klimatkompenserar sedan 2012 för flygresor. Under året har hållbarhetsarbetet intensifierats och utvecklats. Bl. a har ny klimatvänlig turnébil införskaffats.

Personal

Opera- och programchefen Malin Gjörups tragiska bortgång och den pågående pandemin har påverkat personalen avsevärt.

Norrlandsoperan tog under våren ett samhällsansvar och ställde upp för civilsamhället och tillverkade under april-juni skyddsförkläden och sängbord till Region Västerbottens verksamheter inom vård och omsorg. Ett stort arbete kring coronaanpassad verksamhet har gjorts för att kunna genomföra planerad verksamhet samt nyskapad verksamhet som ersätter det inställda. De medarbetare som haft möjlighet utifrån arbetsuppgifter har uppmanats att efter samråd med chefer arbeta hemifrån i den utsträckning det har varit möjligt under pandemin.

Internkommunikation & samhörighet

Norrlandsoperan hade under 2020 planerat för att fortsatta skapa förutsättningar för att möjliggöra mer gemensamma aktiviteter och naturliga mötesplatser i vardagen mellan avdelningarna. Insatserna var tänkta att omfatta och utveckla exempelvis gemensamma personalaktiviteter, utbildningar, personalfika och en förbättrad personalinformation. Detta har till största del fått lov att ställas in pga. covid-19. Systematisk internkommunikation och dialog sker kontinuerligt på den gemensamma digitala plattformen Workplace, på samverkansmöten var 6:e vecka, personalinformation 2–3 ggr/termin och på arbetsplatsträffar på avdelningarna.

Medarbetarenkät

I samband med skyddsronden under det första kvartalet varje år görs även en frivillig medarbetarenkät som mäter den psykosociala arbetsmiljön. Enkäten visar ett mer positivt resultat än vid medarbetarenkäten som genomfördes 2019.

Företagshälsovård & friskvård

Under 2020 har Norrlandsoperan fortsatt sitt proaktiva och holistiska hälsoarbete. Alla beställningar går genom HR-chef för säkerställande av systematik och uppföljning. Krisstöd/samtalsstöd har erbjudits och genomförts med medarbetare utifrån de händelser vi ställts inför under året. Norrlandsoperans eget gym färdigställdes under 2020. Förutom att medarbetarna har tillgång till massagesstol har företaget påbörjat ett projekt kring massage och hälsa vilket vi ännu inte kunnat slutföra och utvärdera pga. pandemin. Vidare ställer sig företaget positivt till att sponsra gemensamma initiativ för aktiviteter. Norrlandsoperan har ingått i Umeå kommuns (Kommunföretag) upphandling av företagshälsovård som för kommunföretagen och ingår även i Umeå kommuns upphandling av chefsstöd.

Sjukskrivningar

Sjukskrivningar följs löpande upp på varje samverkan- och skyddskommittémöte. Det kan konstateras att det inte har varit mer av längre sjukfrånvaro 2020 än tidigare år och vi har inte haft något större utbrott av covid-19 på arbetsplatsen, dock blev en sångsolist smittad under höstens repetition av Macbeth liksom tre smittade korister under samma period men efter det har ingen vidare smittspridning kunnat identifieras. Dock har det varit mer korttidsfrånvaro och vab sedan pandemin startade. Företaget har vidare god kunskap och kännedom om hälsa och rehabilitering vilket gör att Norrlandsoperan jobbar proaktivt inom området.

Ledarskap

Norrlandsoperan arbetar i enlighet med uppställda mål samt följer de styrdokument som verksamheten har. Vi har fortsatt att arbeta efter den under 2019 påbörjade processen med att arbeta värdegrundsbaserat, systematiskt & engagerat. Processer har utvecklats samt analyser av vision, mål och styrdokument som genererat gemensamma strategier utifrån ett omfattande ledningsgruppsarbete under våren 2020. Under året har även ledningsgruppens roll och ansvar förändrats både utifrån organisation samt med ny verkställande direktör. Norrlandsoperans planeringsprocess har setts över för effektivisering och tydliggörande av arbetsprocesser och struktur. Då vi är ett mångfacetterat bolag med olika verksamheter och planeringshorisonter så har ett stort arbete kring coronaanpassad verksamhet gjorts av ledningen för samtliga verksamheter. Som beskrivits tidigare i årsredovisningen så har verkställande direktör under hösten 2020 arbetat tillsammans med avdelningscheferna med att skapa en ny ledningsorganisation som kommer att träda i kraft I januari 2021.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktör får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2020, bolagets 46:e verksamhetsår.

Ägarförhållanden, koncernstruktur och styrelsens säte

NorrlandsOperan AB ägs av Umeå kommun via Umeå Kommunföretag AB org.nr 556051– 9562 med 40 % och Region Västerbotten org. nr 232100–0222 med 60%.

Styrelsen har sitt säte i Umeå kommun, Västerbottens Län.

Verksamhet & ägardirektiv

Norrlandsoperans verksamhet fastställs i bolagets ägardirektiv. Uppdrag är fastställt av Region Västerbotten och Umeå kommun genom Umeå Kommunföretag.

Bolagets verksamhet ska kännetecknas av hög konstnärlig kvalitet, mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet. Norrlandsoperan har ett regionalt ansvar att producera, främja, stärka och utveckla opera, musikteater, musik, dans och annan scenisk verksamhet i regionen. Bolaget skall vara en aktiv part i utvecklandet av NMD (Norrlands nätverk för musikteater och dans). NMD är ett kommunalförbund bildat av landstingen i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland. Tillsammans med ägarna och andra aktörer ska bolaget aktivt medverka till regionens marknadsföring och tillväxt. En ökad internationalisering av verksamheten ska beaktas.

Norrlandsoperan ska enligt ägaruppdraget arbeta för att utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella operan/musiken/dansen och scenkonsten i regionen liksom annan därmed förenlig kulturell verksamhet. Norrlandsoperan innehar även sedan 1998 huvudmannaskapet för det regionala danskonsulentverksamheten – Dans i Västerbotten. Danskonsulentverksamheten finansieras av Regionförbundet Västerbottens län och Statens kulturråd gemensamt. Norrlandsoperan ska genomföra de regionala uppdragen inom musik, respektive dansområdet som reglerats i separata uppdragsbeskrivningar. Norrlandsoperan ska stärka dialog och samverkan med de regionala kulturkonsulenterna, kommunerna, civilsamhället och folkbildningen samt samverkan med andra organisationer och institutioner på såväl regionen, nationell som internationell nivå.

Vision & mål

Utifrån ägardirektivet fastställde bolagets styrelse 2018 vision samt nya mätbara och övergripande verksamhetsmål. Samtliga mål följs upp och utvärderas utifrån kvalitativa eller kvantitativa indikatorer/statistik tertialvis samt vid årsbokslut.

Vision

Norrlandsoperans vision springer ur ägardirektiven och är fastställd av styrelsen 2018.

Norrlandsoperan – en spelplats för nya uttryck.

”Vi är Sveriges ledande plattform för nytänkande scenkonst.”

Mål

Norrlandsoperans sju verksamhetsmål springer ur ägardirektiven och den regionala kulturplanen.

Norrlandsoperan är en plattform – och verkar enligt uppdraget i hela Region Västerbotten.

Konstnärliga mål:

- Norrlandsoperans konstnärliga verksamhet ska präglas av hög kvalitet med bekräftelse och utmaning som ledord

- Norrlandsoperan ska presentera en jämlik, varierad, tillgänglig och hållbar verksamhet som återspeglar den kulturella mångfalden som finns i Västerbotten

- Norrlandsoperan ska tillgängliggöra scenkonst för barn och unga, särskilt verksamhet som stimulerar eget skapande

- Norrlandsoperan ska vara en viktig aktör på den nationella och internationella scenkonstarenan

Publik & försäljningsmål:

- Norrlandsoperan ska öka och bredda sitt publikunderlag

HR-mål:

- Norrlandsoperan ska vara en förebild som arbetsgivare i scenkonstsverige

Ekonomiska mål:

- Norrlandsoperan ska ha en ekonomi i balans

Prioriterade målgrupper

Norrlandsoperan har ett brett uppdrag och en publik som spänner från ung till gammal i hela Region Västerbotten. Enligt ägardirektivet är den prioriterade målgruppen för verksamheten barn och unga.

Särskilda perspektiv

Norrlandsoperan skall främja möten mellan olika kulturer och återspegla mångfalden i regionen. Norrlandsoperan skall i alla delar av sin verksamhet arbeta för mångfald, jämställdhet och tillgänglighet.

Regionala, nationella & internationella samarbeten

Samverkan och samarbeten är en förutsättning för Norrlandsoperans verksamhet och måluppfyllelse. Norrlandsoperan samarbetar med ett brett spektrum kulturaktörer. Aktörer i det fria kulturlivet, föreningar, andra kulturinstitutioner och offentliga aktörer samt myndigheter. Samarbeten bygger på såväl lokala, regionala, nationella samt internationella relationer.

Genom att barn och unga är en prioriterad målgrupp, är en viktig del av verksamhetens samarbeten riktade insatser inom förskolor, grundskolor, gymnasium samt mot musik- och kulturskolor i hela länet. Samarbetet säkerställer att barn och unga ska få uppleva kulturupplevelser av hög kvalitet och av olika genrer var de än befinner sig i regionen.

Det regionala uppdraget förutsätter stort fokus och prioriteringar för att bygga upp och bibehålla samarbetspartners, samt att säkerställa förutsättningar att komma ut i länet och Norrland med produktioner och turnéer.

I Västerbotten har de tre regionala kulturaktörerna Norrlandsoperan, Västerbottens museum och Västerbottensteatern gått samman och utser efter en ansökningsprocess Årets Kulturkommun i Västerbotten. Under 2020 hade Storuman och därefter Robertsfors kommun utnämningen.

En annan viktig samarbetspartner för Norrlandsoperan är NMD (Norrlands nätverk för musikteater och dans). NMD:s uppdrag är bland annat att medverka till att musikteater och dans blir tillgängligt för alla i Norrland och att utveckla samarbetet mellan ensemblerna Estrad Norr i Östersund, Norrdans i Härnösand, Norrlandsoperan samt Piteå kyrko- och kammaropera.

Norrlands-operan i siffror

Under året har verksamheten arbetat med att styra statistik och uppföljning tydligare mot mätbara mål och indikatorer som också korrelerar mot den rapportering som görs mot kulturdatabasen (KDB).

	2020	2019
Antal produktioner och föreställningar		
Produktioner totalt	**105**	118
Egna produktioner/beställningsverk	**16**	33
Samproduktioner	**22**	23
Residens	**6**	12
Gästspel	**25**	43
Orkesterkonserter	**26**	24
Utställningar	**6**	6
varav pga Coronapandemin nytillkomna produktioner	**13**	0
Föreställningar totalt	**311**	490
På Norrlandsoperan	**95**	125
I Västerbotten	**232**	307
På turné nationellt (utanför Västerbotten)	**64**	89
På turné internationellt	**17**	94
Pga Coronapandemin nytillkomna föreställningar	**88**	0
Övriga aktiviteter och kringarrangemang totalt	**249**	**309**
På Norrlandsoperan	**171**	179
I Västerbotten (inkl Umeå)	**195**	278
Pga Coronapandemin nytillkomna övriga aktiviteter/kringarrangemang	**23**	0
Digitala insatser		
Digitala produktioner (t ex föreställningar, konsert, utställningar)	**10**	0
Digitala övriga aktiviteter/kringarrangemang (t ex workshops, battle, introduktioner)	**16**	0
Riktade insatser och prioriterade målgrupper		
Antal föreställningar/aktiviteter riktade till barn och unga	**154**	262
Antal föreställningar/aktiviteter underrepresenterade publikgrupper	**65**	139
Antal publikbussar/liknande resestöd för grupper	**2**	24
Pga Coronapandemin nytillkomna riktade insatser & prioriterade målgrupper	**23**	0
Pedagogiska insatser/aktiviteter		
Antal pedagogiska insatser/aktiviteter	**159**	263
Antal pedagogiska insatser med medskapande aktiviteter	**55**	107
Pga Coronapandemin nytillkomna pedagogiska insatser/ aktiviteter	**15**	0

Samverkan/samarbeten och nätverk

	2020	2019
Antal organisationer/institutioner med vilka samverkan skett	**138**	164
Antal aktörer i det fria kulturlivet med vilka samarbete skett	**159**	227
Antal kommuner i Västerbotten med vilka samverkan skett	**11**	15
Antal nätverk	35	32

Antal besökare

Antal besökare på föreställningar/konserter/utställningar totalt	**23 303**	76 890
Antal besökare på Norrlandsoperan (inkl. utställningar i Vita Kuben)	**10 221**	30 247
Antal besökare i Västerbotten	**16 905**	44 200
Antal besökare på förest. på turné nationellt (utanför Västerbotten)	**3 230**	15 558
Antal besökare på förest. på turné internationellt	**3 287**	18 822
Besökare till pga Coronapandemin nytillkomna föreställningar	**3 202**	0
Antal besökare på övriga aktiviteter/kringarrangemang totalt	**4 066**	10 859
Antal besökare på Norrlandsoperan	**2 687**	7 585
Besökare till pga Coronapandemin övriga aktiviteter/kringarrangemang	**450**	0
Antal besökare på pedagogiska insatser/aktiviteter		
Antal besökare pedagogisk insatser/aktiviteter	**3 239**	9 684
Antal deltagare pedagogisk insatser med medskapande aktivitet	**967**	4 441
Antal besökare föreställningar - ålder		
Upp till 18 år	**4 869**	16 378
19-26 år/ student	**3 091**	5 990
Vuxen	**15 343**	54 522
Antal besökare övriga aktiviteter/kringarrangemang - ålder		
Upp till 18 år	**1 093**	2 443
19-26 år/ student	**468**	1 500
Vuxen	**2 505**	6 916

Jämställdhet

Norrlandsoperan statistik och indikatorer jämställdhet	andel k i %	andel m i %
Personal	**56%**	**44%**
Representation på scen	**42%**	**58%**
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Musik	**21%**	**79%**
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Opera	**32%**	**68%**
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Dans/DiV	**51%**	**49%**
Könsfördelning konstnärliga uppdrag/upphovspersoner Konst	**78%**	**22%**

Flerårsjämförelse

		2020	2019	2018	2017	2016
Intäkter	mkr	112,8	119,5	124,7	116,0	108,0
Resultat e. finansiella poster	mkr	0,0	0,0	0,3	0,0	0,5
Balansomslutning	mkr	27,3	24,9	25,2	25,3	25,9
Soliditet	%	17,8	19,5	19,0	18,9	16,7
Medelantal anställda	st	115	114,5	124	124	124
Antal tillsvidareanställda	st	90	93	99	101	102
Totalt antal föreställningar	st	311	490	470	415	419
- varav utanför Umeå	st	169	370	323	212	267
Totalt antal besök	st	23 303	76 890	67 563	44 968	50 196
- varav i huset	st	10 221	30 247	36 910	27 132	34 225

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatteskuld) i förhållande till balansomslutningen.

Förändring eget kapital

(tkr)

	Aktiekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	4.400	395	59	4.854
Disposition av årets resultat		59	-59	0
Årets resultat			14	14
Belopp vid årets utgång	4.400	454	14	4.868

Väsentliga händelser

Pandemin har orsakat stora utmaningar och problem för hela Norrlandsoperans publika verksamhet vilket inneburit att många av produktionerna inom opera, orkester, dans och konst tvingats ställas om utifrån de nya förutsättningarna, flyttas fram eller helt enkelt ställas in. Under våren och i november 2020 valde Norrlandsoperan att stänga ner den publika verksamheten samt turnéverksamheten (vilket kvarstod fram till årsskiftet) pga den ökade smittspridningen i regionen och landet i stort. Norrlandsoperan har dock trots pandemin lyckats möta publiken inte bara i Umeå utan också i regionen samt påbörjat ett viktigt arbete med att utveckla Norrlandsoperans digitala salong NO Play.

Trots pandemins stora inverkan på Norrlandsoperans verksamhet har finansieringen säkrats då ägare och stat fortsatt utbetalat sina bidrag under året. Detta scenario omfattar även 2021.

Norrlandsoperans opera- och programchef Malin Gjörup avled hastigt i maj 2020, vilket påverkat framför allt planering av operaverksamhet samt programarbete för symfoniorkestern. Operaproducent Britta Amft gick direkt efter Malins Gjörups bortgång in som tf operachef för att säkerställa att verksamheten på avdelningen kunde fortskrida med framför allt de planerade produktionerna av Macbeth och Versus. Britta Amft arbetade som tf operachef to m 31 oktober 2020. Därefter utsågs Dan Turdén till ny tillförordnad operachef fram till 31 januari 2021. Tidigt under hösten inledde verkställande direktör Erik Mikael Karlsson rekrytering av ny ordinarie operachef.

Under januari-augusti 2020 var HR-chef Gunilla Hägglund Sjöström tillförordnad verkställande direktör för Norrlandsoperan. Rekrytering av ny verkställande direktör inleddes av styrelsen i början av året och i maj offentliggjordes att ny verkställande direktör fr o m 1 september 2020 blir Erik Mikael Karlsson.

Erik Mikael Karlsson är verkställande direktör med ansvar för bolagets samlade verksamhet

vilket också omfattar ett ansvar för den konstnärliga inriktningen och verksamheten. Under hösten 2020 inledde verkställande direktör Erik Mikael Karlsson ett arbete med att förändra ledningsorganisationen för att kunna säkerställa att ledningen för Norrlandsoperan ska kunna arbeta mer strategiskt och fokuserat med frågor som rör hela bolagets verksamhet: investeringar, intäktsfrågor, konstnärliga strategier och inriktning, utveckla strategiska samarbeten nationellt och internationellt och se till att Norrlandsoperan fortsätter utvecklas som attraktiv arbetsplats och arbetsgivare. Den nya ledningsorganisationen som börjar arbeta fr o m 1 januari 2021 är indelad i tre grupper. Verkställande direktör har även påbörjat en dialog med styrelse och ledning kring behovet av verksamhetsplan, ett förbättrat verksamhetsuppdrag samt tertialuppföljningsprocess.

Under året har även ett omfattande arbete skett kring Norrlandsoperans planeringsprocess och inför upphandling av ett nytt digitalt planeringsverktyg.

Omsättning & resultat

Bolagets intäkter under räkenskapsåret uppgår till 112,8 Mkr (119,5 Mkr).

Bolagets resultat före skatt uppgår till 0,0 Mkr (0,0 Mkr). På grund av Coronapandemin har Norrlandsoperans publika verksamhet varit pausad under stora delar av året. Detta har inneburit uteblivna spelintäkter, men också uteblivna kostnader knutna till produktionsverksamheten.

Anslagen från Region Västerbotten och Umeå kommun har inte förbrukats fullt ut under 2020, utan dessa delar kommer, efter överenskommelse med ägarna, att användas för kostnadstäckning gällande angelägna och specifika insatser kommande år.

Investeringar

Totalt har det under året investerats 2,0 Mkr (2,0 Mkr) i anläggningstillgångar. Utöver en fortsatt satsning på uppdaterad teknisk utrustning, har Norrlandsoperan bland annat införskaffat en klimatvänlig turnébil och en ny harpa.

Finansiering & likviditet

Bolaget har tillsammans med Umeå kommun ett koncernkonto. Bolagets betalningsberedskap har under året varit god. Årets investeringar har finansierats med egna medel. Bolaget har ingen upplåning per 2020-12-31.

Framtida utveckling

En av Norrlandsoperans stora utmaningar är att fortsatt informera, synliggöra och påverka anslagsgivare om behov av fortsatt trygg och långsiktig finansiering.

Framtida investeringsbehov inom framför allt fastighets- och teknikutveckling spås dock komma för att klara av och trygga en fortsatt kvalitativ verksamhet.

Behovet av repetitionslokaler

för både orkester- och dansverksamhet är mycket stora eftersom Norrlandsoperans scener idag också måste användas som repetitionslokaler. Det bidrar till att nyttjandegraden för produktioner på scenerna påverkas mycket och sålunda också möjligheten att öka intäktssidan och självfinansieringen.

Den begränsade salongsstorleken på Norrlandsoperans två största salonger Konsertsalen och Stora scenen (endast ca 500 platser i respektive salong vilket är ytterst ovanligt i konsert- och operasammanhang) är också problematiskt ur ett ekonomiskt perspektiv. Här skulle det behövs en salongsstorlek på drygt 1000–1500 platser för att på ett effektivt sätt kunna öka intäktssidan och självfinansieringen. För att kunna öka självfinansieringen är det av yttersta vikt att ägarna blir medvetna om de inbyggda begränsningar som finns pga. den begränsade storleken på salongerna och något som bör beaktas inför framtiden och när krav på ökade intäkter ställs på bolaget.

Under kommande år kommer Norrlandsoperan arbeta aktivt med att utveckla den digitala salongen NO Play och tillgängliggöra konserter, dansföreställningar och operaproduktioner på NO Play samt fortsatt samarbeta med den internationella digitala plattformen OperaVision (som drivs av den internationella sammanslutningen av operahus – Opera Europa). Digitalisering innebär ökade kostnader för teknik men framförallt för upphovsrätter till sångare, dirigenter, musiker och orkester vilket också gör det nödvändigt att anslagen framgent också måste uppräknas för att Norrlandsoperan ska kunna anpassa sig till en verklighet där konsert- och operahus måste vara närvarande digitalt för att vara relevanta på den lokala, regionala, nationella och internationella arenan.

Viktigt är också att uppmärksamma att Norrlandsoperan verkar i en personalintensiv bransch där största delen (ca 70%) av kostnaderna består av löner. Detta gör att Norrlandsoperan är beroende av fortsatt uppräknade och säkerställda anslag för att klara löneökningar samt satsningar på kompetensutveckling i nivå med övriga arbetsmarknaden för att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare och konkurrensmässig i många olika yrkeskategorier.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står:

Balanserad vinst	453.923:32 kronor
Årets resultat	14.335:16 kronor
Summa	468.258:48 kronor

Styrelsen föreslår att årets resultat tillsammans med balanserad vinst överföres i ny räkning.

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2020	2019
Rörelsens intäkter m.m	1		
Nettoomsättning	2	111 716	116 982
Övriga intäkter	3	1 104	2 532
Summa rörelsens intäkter m.m		112 820	119 514
Rörelsens kostnader			
Produktionskostnader		-8 226	-7 988
Övriga externa kostnader	4,5	-27 853	-30 377
Personalkostnader	6	-74 744	-79 191
Avskrivningar	7	-1 862	-1 802
Övriga rörelsekostnader		0	-5
Summa rörelsens kostnader		-112 685	-119 363
Rörelseresultat		135	151
Finansiella intäkter och kostnader			
Resultat från andelar i koncernföretag		0	-27
Ränteintäkter		2	6
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-124
Summa finansiella intäkter och kostnader		2	-145
Resultat efter finansiella poster		137	6
Resultat före skatt		137	6
Skatt på årets resultat	8	-123	53
Årets resultat	9	14	59

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2020-12-31	2019-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	7		
Inventarier		8 511	8 265
Förbättringsutgifter på annans fastighet		285	391
Summa materiella anläggningstillgångar		8 796	8 656
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran	10	0	53
Summa finansiella anläggningstillgångar		0	53
Summa anläggningstillgångar		8 796	8 709
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		236	678
Skattefordran		1 735	1 805
Övriga fordringar		1 750	1 659
Förutbet. kostnader och upplupna intäkter	11	2 868	2 224
Summa kortfristiga fordringar		6 589	6 366
Kassa och bank (limit 2 500 tkr)		11 964	9 854
Summa omsättningstillgångar		18 553	16 220
Summa tillgångar		27 349	24 929

Belopp i tkr

Eget kapital och skulder

	Not	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital	12	4 400	4 400
Fritt eget kapital	9		
Balanserat resultat		454	395
Årets resultat		14	59
		468	454
Summa eget kapital		4 868	4 854
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		281	114
Leverantörsskulder		2 310	5 983
Övriga kortfristiga skulder		1 282	1 358
Upplupna kostnader och förutbet. intäkter	13	18 608	12 620
Summa kortfristiga skulder		22 481	20 075
Summa eget kapital och skulder		27 349	24 929

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	2020-12-31	2019-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	135	150
Justering för avskrivningar	1 862	1 803
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	0	-12
	1 997	1 941
Erhållen ränta	2	6
Erlagd ränta	0	-124
Betald inkomstskatt	-53	-39
	-51	-157
Ökning/minskning kundfordringar	444	-123
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar	-734	-1 367
Ökning/minskning leverantörskulder	-3 672	1 963
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder	6 082	-2 305
	2 120	-1 832
Kassaflöde från den löpande verksamheten	4 066	-48
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-2 016	-2 042
Sålda materiella anläggningstillgångar	60	41
Sålda andelar i dotterföretag	0	73
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 956	-1 928
Årets kassaflöde	2 110	-1 976
Likvida medel vid årets början	9 854	11 830
Likvida medel vid årets slut	11 964	9 854

Likvida medel per 2020-12-31 består av:
Bank: 11 963 tkr (9 848 tkr)
Kassa: 1 tkr (6 tkr)

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Norrlandsoperans årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående år.

Intäkter och kostnader

Löpande bidrag från staten, regionen och kommunen intäktsredovisas som huvudregel i takt med utbetalning. I de fall bidraget är villkorat med någon typ av prestation sker dock intäktsredovisning först när prestationen sker.

Biljettintäkter och turnéintäkter intäktsförs löpande vid inbetalning och periodiseras ej och på samma vis periodiseras inte försäljningsknutna kostnader. Detta påverkar ej resultatet i någon väsentlig omfattning.

Övriga intäkter och kostnader i verksamheten redovisas enligt bokföringsmässiga grunder.

Skulder och fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden över den bedömda nyttjandeperioden med beaktande av väsentligt restvärde. 5-15 års avskrivningstid tillämpas för inventarier.

Leasing

Leasingavtalen redovisas som operationell leasing, det innebär att leasingföretaget eller uthyraren har ansvar för tillgången. Leasingavgiften och hyran fördelas linjärt över perioden. Inventarier som avses är främst hyra av bostadslägenheter, hyra av verksamhetslokaler, kopieringsmaskiner, kaffeautomater och fordon.

Skatt

Skatt på årets resultat består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner och händelser.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader, dock särredovisas inte uppskjuten skatt hänförlig till obeskattade reserver eftersom obeskattade reserver redovisas som en egen post i balansräkningen. Uppskjuten skattefordran redovisas för avdragsgilla temporära skillnader och för möjlighet att i framtiden använda skattemässiga underskottsavdrag. Värderingen baseras på hur det redovisade värdet motsvarande tillgång eller skuld förväntas återvinnas respektive regleras. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen och har ännu inte nuvärdesberäknats.

Uppskjuten skattefordran har värderats till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas varje balansdag.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar företaget, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt kortfristiga likvida placeringar.

Belopp i tkr

Not 2 Nettoomsättning

	2020-12-31	2019-12-31
Statsanslag	**51 076**	50 271
Övriga statsbidrag	**5 782**	5 863
Region Västerbotten, bidrag *	**21 326**	22 929
Region Västerbotten, övriga bidrag	**3 245**	3 017
Umeå kommun, drifts- och hyresbidrag **	**28 154**	28 865
Umeå kommun, övriga bidrag	**194**	269
Biljettintäkter	**1 466**	5 387
Övrigt	**473**	381
	111 716	116 982

* Av 2020 (2019) års bidrag på 23.192 kkr (22.611 kkr) är 5.496 kkr (3.630 kkr) periodiserat till år 2021 (2020).
** Av 2020 (2019) års bidrag på 29.398 kkr (28.653 kkr) är 3.664 kkr (2.420 kkr) periodiserat till år 2021 (2020).

Not 3 Övriga intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Hyresintäkter	**752**	1 699
Lönebidrag	**171**	180
Vinst vid avyttring av anläggningstillgångar	**2**	3
Övriga intäkter	**179**	650
	1 104	2 532

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2020-12-31	2019-12-31
Ernst & Young, revisionsuppdrag	**0**	1
Ernst & Young, övriga uppdrag	**0**	4
PwC, revisionsuppdrag	**97**	133
PwC, övriga uppdrag	**0**	6
Lekmannarevisiorer	**35**	12
	132	156

Belopp i tkr

Not 5 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal samt hyror av verksamhetslokaler fördelas enligt följande:

	2020-12-31	2019-12-31
Förfaller till betalning inom ett år	**16 940**	16 749
Förfaller till betalning senare än ett år, men inom 5 år	**58 467**	57 600
Förfaller till betalning senare än 5 år	**14 309**	28 566
Årets leasingkostnad uppgår till	**17 883**	17 890

Not 6 Medelantal anställda, löner, andra ersättningar och sociala avgifter

Antalet visstids- och tillsvidareanställda var under året 342 (417) personer varav 56% (57%) var kvinnor och 44% (43%) var män (fjolårets siffror inom parantes).

	2020	2019
Omräknat till heltider, kvinnor	**64,0**	64,5
Omräknat till heltider, män	**51,0**	50,0
	115,0	114,5
Antal tillsvidareanställda	**90**	93

Av ledningsgruppens 9 (9) personer är 6 (8) kvinnor. Av styrelsens 9 (9) ordinarie ledamöter är 5 (5) kvinnor (fjolårets siffror inom parantes).

Löner och ersättningar uppgår till	**2020**	2019
Styrelse och VD	**580**	1 045
Övriga anställda	**48 399**	49 122
	48 979	50 167
Sociala avgifter enligt lag och avtal samt premie för omställningsstöd	**18 666**	19 858
varav pensionspremie styrelse och VD	**97**	355
varav pensionspremie övriga anställda	**3 140**	3 322
Uppdragsersättningar	**4 785**	7 669

I bolaget finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Avtal till högre befattningshavare

Vid uppsägning av anställning är uppsägningstiden sex månader från verkställande direktörens sida och tolv månader från bolagets sida.

Redovisning av sjukfrånvaro	2020	2019
Total sjukfrånvaro	3,42%	1,95%
Sjukfrånvaro för kvinnor	4,38%	2,56%
Sjukfrånvaro för män	2,24%	1,19%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år och yngre	1,67%	0,75%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30 – 49 år	3,37%	2,88%
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år och äldre	3,78%	0,94%
Andelen av total sjukfrånvaro som har varat i 60 dgr el. mer	29,39%	44,11%

Not 7 Materiella anläggningstillgångar

	2020-12-31	2019-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	528	528
Årets anskaffning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	528	528
Ingående avskrivningar	-137	-32
Årets avskrivning	-106	-105
Utgående ackumulerade avskrivningar	-243	-137
Utgående restvärde enligt plan	285	391
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	24 221	22 222
Årets anskaffning	2 016	2 042
Årets utrangering/försäljning	-4 126	-43
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	22 111	24 221
Ingående avskrivningar	-15 956	-14 272
Årets avskrivning	-1 756	-1 698
Årets utrangering/försäljning	4 112	14
Utgående ackumulerade avskrivningar	-13 600	-15 956
Utgående restvärde enligt plan	8 511	8 265

Belopp i tkr

Not 8 Årets skatt

	2020-12-31	2019-12-31
Aktuell skatt	-70	0
Förändring uppskjuten skattefordran underskottsavdrag	-53	53
	-123	53
Skatt på årets resultat	-123	53
Avstämning av effektiv skattesats		
Redovisat resultat före skatt	138	6
Skatt på redovisat resultat enl. gällande skattesats 21,4% (22%)	-29	-1
Skatteeffekt övriga ej avdragsgilla kostnader	-94	60
Skatteeffekt schablonintäkt fondandelar	0	-7
Skatteeffekt underskott ej uppbokat som uppskjuten skattefordra	0	-6
Skatteeffekt ej skattepliktiga intäkter	0	1
	-123	53
Redovisad skattekostnad	-123	53

Not 9 Disposition av vinst eller förlust

Till årsstämmans förfogande står

Ansamlad vinst	453 923,32
Årets resultat	14 335,16
Summa	468 258,48

Styrelsen föreslår att årets resultat tillsammans med ansamlad vinst överföres i ny räkning.

Not 10 Uppskjuten skattefordran

Vid årets början	53	0
Årets förändring av uppskjuten skatt	-53	53
Redovisat värde vid årets slut	0	53

Uppskjuten skattefordran avser underskott där ledningens bedömning är att dessa kommer att brukas mot skattemässiga överskott inom en 5 års period.

Belopp i tkr

Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	**1 470**	1 453
Förutbetalda försäkringspremier	**118**	31
Upplupna bidragsintäkter	**315**	15
Förutbetalda semesterlöner	**400**	402
Övriga poster	**565**	323
	2 868	2 224

Not 12 Upplysningar om aktiekapital

	Antal aktier	Kvotvärde per aktie
Antal/värde vid årets ingång	4 400	1 000
Antal värde vid årets utgång	4 400	1 000

Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna personalkostnader	**5 200**	4 817
Förutbetalda bidragsintäkter	**12 443**	6 240
Förutbetalda hyresintäkter	**0**	50
Övriga poster	**965**	1 513
	18 608	12 620

Umeå 2021-02-25

Eva Andersson
Ordförande

Marie-Louise Rönnmark
Vice ordförande

Fredrik Elgh

Ali Yasin Dahir

Liv Granbom

Ylva Hedqvist Hedlund

Peter Sedlacek

Karl-Erik Törner

Kjerstin Widman

Erik Mikael Karlsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits 2021-03-10
ÖhrlingsPricewaterhouseCoopers
Huvudansvarig revisor

Peter Söderman
Auktoriserad revisor

Håkan Jonsson
Auktoriserad revisor

Fakta

Ägare

NorrlandsOperan AB ägs till 60% av Region Västerbotten och till 40% av Umeå kommun.

Med stöd av

Norrlandsoperan erhåller bidrag från Statens kulturråd. Huvudsponsorer är Västerbottens-Kuriren & Original tryckeri.

Uppdrag

I Norrlandsoperans uppdrag ingår att producera, främja, stärka och utveckla opera, musikteater, musik, dans, performance och konst, samt att utveckla, förnya och tillgängliggöra den professionella scenkonsten i regionen.

Styrelse

Ordinarie

Eva Andersson
Ordförande

Marie-Louise Rönnmark
Vice Ordförande

Karl-Erik Törner

Ylva Hedqvist Hedlund

Liv Granbom

Peter Sedlacek

Ali Yasin Dahir

Kjerstin Widman

Fredrik Elgh

Ersättare

Suzanne Sellin

Kristofer Södermark

Marie Bergslycka

Olle Edblom

Per-Martin Jonasson

Lena Näslund

Helena Smith

Marianne Löfstedt

Margareta Ekesryd

Ledningsgrupp

Erik Mikael Karlsson
VD

Gunilla Hägglund Sjöström
HR-chef/Vice VD

Anne-Charlotte Lundell
Musik- & orkesterchef

Birgit Berndt
Danschef

Dan Turdén
Tf Operachef

Petra Kangas
Kommunikations- & försäljningschef

Håkan Brohlin
Teknik- & fastighetschef

Katarina Zingmark
Controller & ekonomiansvarig

Carina Milton
Ledningskoordinator

Bilder/Illustrationer

Fotografer/Illustratörer: Jens Johnsson, Greta Rönneskog, Andreas Nilsson, Kalimba, Chrisander Brun, Maasa Sakano, Sandra Hansson, Lia Jacobi, Andreas Sander, Håkan Gustafson, Peter Knutson, Marlene Nilsen, Matti Tauru, Julien Lambert, Gülsün Karamustafa, Juan Aixpitarte, Tida Bradshaw

Läs recensionerna digitalt med eVK

I appen eVK får du som prenumerant hela papperstidningen i smidigt digitalt format. Ladda ned appen kostnadsfritt i App Store eller Google Play.

Läs mer på vk.se/kundservice

VK

Original tryckeri

KULTURRÅDET

region västerbotten

UMEÅ KOMMUN